



Lausuntoyhteenveto

Sektori-integraatiotyöryhmän väliraportti 29.1.2021

Sektori-integraatiotyöryhmän väliraportti oli lausunnoilla 29.1.-19.2.2021 välisenä aikana hankeikunassa. Väliraportti käsitteli työryhmän kartoittamia sektori-integraatioon liittyviä tarpeita, mahdollisuuksia ja esteitä. Lausuntoja saatiin yhteensä 11 kappaletta.

Sektori-integraatiotyöryhmän väliraporttia pidettiin yleisesti kattavana ja monipuolisena sekä sen koettiin antavan laajan katsauksen sekä sektori-integraation mahdollisuuksiin, että haasteisiin. Sektori-integraation edistämistä pidettiin kannattavana, mutta myös kehittämisehdotuksia ehdotettiin. Väliraportin jatkotyöhön toivottiin tunnistettujen haasteiden kirkastamista edelleen sekä pyrkimystä löytää konkreettista toimenpiteitä sektori-integraation edistämiseksi.

Väliraportin huomiot siitä, että sektori-integraatioon liittyvien lainsäädännön kehittämistarpeita EU-tasolla, pidettiin tärkeänä. Myös väliraportin edistämisen energijärjestelmän uudistaminen kokonaisuutena sai kannatusta. Väliraportin mukaista pohdintaa uudentyyppisiin energiamuunnoksiin perustuvien sektori-integraation verotukseen vasta energiankäyttövaiheessa pidettiin toimivana ratkaisuna. Myös väliraportin mukaisesta huomiosta liittyen tarpeeseen saada energiaverotuksen ennakoitavuutta paremmaksi oltiin samaa mieltä.

Väliraportin esimerkkejä vedyn mahdollisuuksista eri prosesseissa pidettiin. Myös väliraportin kattavaa kuvausta teknologioista ja infrastruktuureista, joita tarvitaan sähkö- ja kaasusektorin integraation syventämiselle, kehuttiin osana vetytalouden kehittämistä. Kaasujen roolin kattavaa esiintuomista teollisuuden sektori-integraatiota edistävissä ratkaisuissa pidettiin hyvänä. Lisäksi lausunnoissa kehuttiin tietosuoja- ja tietoturvan nostamista, sähkö- ja kaasusektoreiden yhteenliitännän mahdollisuuksien esiintuomista, synteettisten polttoaineiden nostamista sekä lämpösektorin hyvää huomioonottamista energian muuntoprosesseissa.

Lausunnoissa toivottiin kiinteiden polttoaineiden mainitsemista osana integraatiota sektori-integraation määritelmässä. Myös väliraportin energiatehokkuustoimenpiteiden merkitystä energiankäytön vähentämiselle toivottiin korostettavan sektori-integraation kuvauksessa, kuten myös kuvausta siitä, mikä on integraation muihin aloihin. Vaikka toimenpideaihiota väliraportissa mainittiinkin, huomautettiin siitä puuttuvan näkökulmana kuluttajille asuinrakennusten omistajina suunnatut toimenpiteet, joilla heitä kannustetaan ja opastetaan eri energiamuotojen optimaaliseen käyttötapaan sekä suunnata toimia näiden kannusteiden toimeenpanemiseksi.

Lausuntojen mukaan energiamuotojen markkinoissa ja yhteistoiminnassa voitaisiin kiinnittää huomiota markkinaintegraatioon ja sen edellyttämien pelisääntöjen rakentamiseen. Myös sähköliittymien mitoitukseen liittyviä näkökulmia toivottiin selvitetävän laajemmin lataukseen liittymisen lisäksi. EU-lainsäädännön kannalta lausunnoissa toivottiin kirkastettavan sekä lainsäädännön lähtökohtaa, että tavoitteita. Tärkeänä pidettiin, että jatkossa huomiota kiinnitettäisiin riittävän pitkän aikajänteen näkymän luomiseen tulevaan sääntelyyn. Lisäksi lausunnoissa toivottiin käsiteltävän konkreettisia lainsäädännön ja kannusteiden kehitystoimia sekä hyödyntämismahdollisuuksia. Väli­raportin lausunnoissa ilmaistiin huoli liittyen verotukseen ja sääntelyyn. Toiveita verotuksen ja sääntelyn johdonmukaisuuteen, selkeyteen ja ennakoitavuuteen painotettiin lausunnoissa. Ylipääntänsä sääntelyn ja verotuksen tulisi tukea uusien ja puhtaiden ratkaisujen toteuttamista ja markkinoille pääsyä erään lausunnon mukaan.

Väli­raportissa käsiteltyyn osaamiseen liittyen esitettiin erilaisia näkemyksiä. Esitettiin muutoksia opetuksen uuteen osaamiseen sekä uudenlaisen koulutuksen vetovoimaisuuteen, mutta toisaalta väli­raportin mainintaa koulutuksen kehittämisestä kyseenalaistettiin.

Osa sektori-integraation väli­raportin kohdista kaippaa lausuntojen mukaan laajempaa tarkastelua. Esimerkiksi sektori-integraation näkökulmasta energiatehokkuusvaatimusten vaikutus rakennusten ja rakennetun ympäristön energian tarpeelle ja käytölle tarvitsisi kattavampaa tarkastelua, kuten myös ”Kuluttaja keskiöön” –näkökulma. Vaikka väli­raportti tuo esiin ohjauksratkaisujen toteuttamisen edellytyksien haasteita, huomautettiin tarkastelun olevan syytä jakaa eri kiinteistöryhmien tasolle, erilaisten ratkaisujen ja haasteiden vuoksi. Lausuntojen mukaan myös tehon hallinta tulisi saada osaksi rakennusten energiatarkastelua. Väli­raportin sanottiin kiinnittävän hyvin huomiota sähkön ja lämmön yhteistuotannon kilpailukykyyn, mutta käsittelyn koettiin jäävän vajaaksi.

Lausuntojen mukaan huomiota voitaisiin kiinnittää myös eri lämpöpumppuratkaisujen sähköteho­vaikutukseen ja lämmitystarpeisiin. Lisäksi lämpöpumppujen merkittävää roolia energian kulutus­pään kysyntäjouston, lämmön varastoinnin, ja huipputehon hallinnan mahdollistavana kypsänä tek­nologiana painotettiin.